

Spis treści

Część 1

Wacław Gojniczek

U schyłku panowania dynastii Piastów (1528-1653)

Rozdział 1	
Dzieje i stosunki polityczno-prawne	7
Rządy księżnej Anny brandenburskiej i Jana z Pernsteinu	8
Rządy księcia Wacława III Adama	9
Rządy księżnej Sydonii Katarzyny	10
Rządy księcia Adama Wacława	11
Rządy księcia Fryderyka Wilhelma	12
Rządy księżnej Elżbiety Lukrecji	13
Ostatnie lata rządów księżnej Elżbiety Lukrecji	18
Rozdział 2	
Ustrój i zarząd	21
System prawny	21
Przywileje miejskie	23
Ustrój miasta	25
Majątek i finanse miejskie	26
Sądownictwo	31
Rozdział 3	
Życie gospodarcze	37
Rzemiosło	37
Handel	44
Piwowarstwo	48
Handel winem	50
Rolnictwo	52
Rozdział 4	
Spółeczeństwo	55
Zmiany demograficzne Cieszyna	55
Stosunki etniczne	60

Stratygrafia	63
Szlachta w mieście	67
Mieszkańcy przedmieść zamkowych	70
Rozdział 5	
Rozwój przestrzenny	73
Miasto	73
Przedmieścia	82
Rozdział 6	
Sprawy wyznaniowe	97
Sytuacja wyznaniowa do około 1545 roku	98
Reformacja od około 1545 do 1609 roku	99
Kontreformacja 1609–1653	105
Rozdział 7	
Oświata i kultura	111
Szkoła parafialna	111
Lokalizacja budynku szkoły parafialnej	114
Szkoła łacińska	115
Młodzież na uniwersytetach	116
Biblioteki	117
Kultura	118
Rozdział 8	
Życie codzienne	125
Rodzina	125
Dom i jego wyposażenie	128
Opieka społeczna i medyczna	130
Klęski elementarne	132

Część 2

Janusz Spyra

Dzieje Cieszyna od 1653 do 1848 roku

Rozdział 1	
Dzieje i stosunki polityczno-prawne	137
Cieszyn pod bezpośrednimi rządami królów i cesarzy z dynastii Habsburgów (1653–1722)	138
Pod rządami dynastii Lotaryńskiej (1722–1766)	151
Cieszyn pod rządami arcyksiążąt z rodu Habsburgów Lotaryńskich (1766–1848)	156

Rozdział 2	
Ustrój i zarząd miasta	169
Prawne podstawy funkcjonowania miasta i władz miejskich	169
Zarząd miasta	171
Majątek i finanse miasta	180
Sądownictwo miejskie	188
Stosunki miasta i Komory Cieszyńskiej	193
Rozdział 3	
Życie gospodarcze	199
Rzemiosło	199
Handel	205
Początki przemysłu	212
Rozdział 4	
Spółeczeństwo Cieszyzna w latach 1653–1848	217
Zmiany demograficzne	217
Spółeczeństwo miasta	224
Rozdział 5	
Rozwój przestrzenny. Przedmieścia	243
Przedmieście na prawie miejskim (Górne Przedmieście)	244
Przedmieścia na prawie zamkowym	247
Rozdział 6	
Sprawy wyznaniowe	259
Struktury Kościoła katolickiego w Cieszyźnie 1653–1742	259
Pierwsze lata Kościoła Jezusowego zboru ewangelickiego w Cieszyźnie	268
Protestanci a katolicy po 1709 roku. Wzajemne relacje	274
Zmiany w sytuacji wyznań po roku 1742	276
Józefinizm i jego wpływ na życie religijne w Cieszyźnie	282
Wyznania chrześcijańskie w Cieszyźnie w pierwszej połowie XIX wieku	289
Rozdział 7	
Oświata i kultura	295
Oświata i szkoły w latach 1653–1774	295
Reforma szkolna w 1774 roku. Szkoły w Cieszyźnie do końca XVIII wieku	301
Szkoły i oświata w Cieszyźnie w pierwszej połowie XIX wieku	306
Biblioteki i księgozbiory	312
Życie kulturalne mieszkańców Cieszyzny	317

Rozdział 8

Życie codzienne	323
Przemiany życia społecznego w XVIII i pierwszej połowie XIX wieku	323
Życie muzyczne	328
Opieka społeczna i medyczna	332
Kształtowanie się podstaw nowoczesnej kultury mieszczańskiej w pierwszej połowie XIX wieku ...	343
Stosunki narodowościowe w pierwszej połowie XIX wieku	349

Część 3

Jerzy Gorzelik, Irena Kwaśny Sztuka i architektura miasta 1528-1848

Jerzy Gorzelik: Sztuka Cieszyna 1528-1800	359
Irena Kwaśny: Urbanistyka Cieszyna od pożaru w 1789 roku do połowy XIX wieku	377
Wykaz źródeł i literatura	393
Wykaz skrótów archiwalnych i bibliograficznych	425
Indeks osób	427
Indeks miejscowości	447
Summary	451
Zusammenfassung	461